REACTIE

Crisis- en herstelwet

N.a.v. Zienswijze TLN / BRBS Recycling en Vereniging Afvalbedrijven

Datum: 17 april 2019

Deze notitie bevat een reactie van de gemeente Amsterdam op de zienswijze zoals ingediend door bovengenoemde partijen op de voorgenomen wijziging en aanvulling van het Besluit Uitvoering Crisis- en herstelwet (19e Tranche).

Amsterdam heeft ambities, we willen een leefbare stad zijn! Geen afval meer op straat, meer grondstoffen uit het afval halen, minder zware rijbewegingen, betere luchtkwaliteit en een prettige plek om te wonen, werken en verblijven.
De gemeente ervaart het als positief dat bovengenoemde partijen eveneens positief staan tegenover ontwikkelingen die leiden tot meer afvalscheiding, minder restafval en minder vervoersbewegingen.

Hieronder zal ingegaan worden op enkele inhoudelijk aangedragen knelpunten/zorgen.

1. *Doordat een bedrijf de keuze heeft haar afval in te laten zamelen voor de gemeente (tegen betaling van een reinigingsrecht) of door een particuliere inzamelaar zou een versnipperde inzameling ontstaan die invloed heeft op het scheidingspercentage en de hoeveelheid restafval.*

De gemeente onderschrijft dat particuliere inzamelaars goed in staat zijn om bedrijfsafvalstromen gescheiden in te zamelen en te sorteren, maar constateert tevens dat de huidige marktordening leidt tot een versnipperde inzameling met onnodig veel zware verkeersbewegingen tot gevolg. Tevens wil de gemeente onderzoeken of een efficiëntere inzameling leidt tot een hoger scheidingspercentage. In deze pilot wil de gemeente testen of blijkt dat als één inzamelaar, onder regie van de gemeente, de mogelijkheid geboden wordt om de inzameling en verwerking ter hand te nemen, dit leidt tot een hoger scheidingspercentage.
De gemeente Amsterdam heeft de pilot in de 9 Straatjes ontwikkeld omdat de problemen in drukke gemengde woon-werkgebieden urgent om een oplossing vragen. De vele verkeersbewegingen met zware voertuigen zorgen voor veel opstoppingen en onveilige situaties. Gecombineerd met de slechte staat van onderhoud van kades en bruggen vraagt dit om onorthodoxe oplossingen. Tegelijkertijd ziet de gemeente kansen om haar duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren en te experimenteren met een regierol op het inzamelen van bedrijfsafval. De gemeente wil daarom graag in dit gebied de regie rol op bedrijfsafval, maar de uitvoering hiervan niet zelf uitvoeren. Belangrijke uitgangspunten zijn gelijk speelveld creëren en geen concurrentievoordeel in de hand werken.
Om de regierol uit te kunnen oefenen krijgt al het afval uit het gebied voor een periode van vijf jaar het stempel ‘huishoudelijk afval’. Door dit stempel ‘huishoudelijk afval’ ontstaat de

vraag hoe om te gaan met de vergoedingen vanuit de raamovereenkomst verpakkingen voor huishoudelijk afval. Hierover voert de gemeente gesprekken met het Afvalfonds [1]. Uitkomst van deze gesprekken tot nu toe is dat de gemeente afziet van de vergoedingen voor het afval uit het gebied de 9 straatjes. Juist om dat gelijke speelveld te creëren en de pilot niet te belasten met een brede discussie over de raamovereenkomst verpakkingen. Daarnaast heeft de gemeente besproken dat zij de pilot gedurende de looptijd graag bespreekt met het Afvalfonds verpakkingen om te evalueren wat er gebeurt en wat dit betekent in de toekomst voor monitoring en vergoedingen. De gemeente acht het daarin wenselijk als het Rijk, TLN, VA en BRBS aansluiten bij deze gesprekken.

2. *Inefficiënte inzameling leidt tot ongewenste effecten op de fysieke leefomgeving, zoals congestie, uitstoot en geluidsoverlast.*

De urgentie is voor de gemeente hoog om iets te doen op het gebied van de effecten op de fysieke leefomgeving van o.a. bedrijfsafvalinzameling. De gemeente ziet dat op dat vlak meer regie noodzakelijk is, maar kan daar op dit moment geen gevolg aan geven. Mede om die reden is deze pilot ontstaan om als gemeente en markt te leren wat er gebeurt als de regierol bij de gemeente komt te liggen. Tegelijkertijd wil de gemeente de marktwerking niet verstoren en heeft om die reden ook besloten om de inzameling (en verwerking) aan de markt over te laten en zelf geen uitvoeringsrol te pakken.

> *"Er zal nog maar één inzamelbedrijf actief kunnen zijn in dit gebied. Deze gevolgen van de wijziging zijn volgens ons ongewenst in een systeem waarin is gekozen voor een vrije markt betreffende de inzameling van bedrijfsafvalstoffen. Bedrijven maken investeringen gebaseerd op contracten die zijn afgesloten of waarvan dit wordt verwacht. Het ingrijpen in de vrije marktwerking en het bevoordelen van gemeentelijke inzamelaars vinden wij daarom buitenproportioneel." – quote Zienswijze 22 maart 2019 TLN,BRBS en VA*

De gemeente heeft zoals hierboven beschreven bewust gekozen om de markt met oplossingen te laten komen en de uitvoering daarvan niet zelf ter hand te nemen. Daarbij zijn de gemeentelijke diensten in de aanbesteding uitgesloten van deelname, en is in die zin van het bevoordelen van gemeentelijke inzamelaars geen sprake. Echter om in het kader van een pilot te kunnen testen met een regierol voor de gemeente is het wel noodzakelijk om in de huidige wet- en regelgeving in te grijpen, waarbij de marktwerking nog steeds gestimuleerd wordt door het niet zelf te gaan uitvoeren.

> *" De zorgen die in het bovenstaande zijn verwoord, worden verder versterkt door hetgeen de gemeente Amsterdam in onderdeel 2.2 van de betreffende Aanbestedingsleidraad stelt, namelijk dat – kort gezegd – de resultaten van het experiment zullen worden betrokken bij de gesprekken die de gemeente Amsterdam met uw ministerie voert om te zien of het knelpunt dat (door de gemeente Amsterdam) wordt ervaren door het onderscheidt tussen huishoudens en bedrijven kan worden opgeheven in de Wet Milieubeheer." – quote Zienswijze 22 maart 2019 TLN,BRBS en VA*

[1] Onder het afvalfonds wordt ook verstaan Verpakkingsketen B.V. en NedVang

De gemeente zal de resultaten evalueren (tussentijds en aan het eind) en op basis daarvan, afhankelijk van de resultaten, haar beleid formuleren, verduidelijken of bijsturen en tevens deze bespreken met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De gemeente zou het zeer wenselijk vinden als de markt, middels bovengenoemde partijen, zou aansluiten bij de evaluatie en de gesprekken met het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.